

MIÉP: radikalizálódás vagy szalonképesség?

Egy évvel a választások előtt a közvélemény-kutatási adatok szerint a kisebb pártok közül – az SZDSZ mellett – a Magyar Igazság és Élet Pártjának van a legnagyobb esélye arra, hogy 2002-ben bekerüljön az Országgyűlésbe.

A MIÉP 1998-ban a szavazatok 5,5 százalékát szerezte meg. Kérdéses, hogy jövőre – esetleg magasabb választási részvétel mellett is – át tudja-e lépni az ötszázalékos parlamenti küszöböt. Jóllehet *Csurka István* pártelnök „minimális elvárásként” fogalmazta meg az 1998-as választási eredmény megháromszorozását, a legfrissebb közvélemény-kutatások azt mutatják, hogy a MIÉP népszerűség növekedése megállt, májusban a biztos szavazók körében is csak 4 százalékos a támogatottsága. Bár a MIÉP vonatkozásában különös jelentőséget tulajdonítanak az úgynevezett rejtőzködő szavazóknak, elemzők szerint a 2002-es választásra 10 százalékosnál magasabb eredményt prognosztizálni irreális lenne. A Fidesz és az MSZP, azaz a nagy pártok árnyékában, kiélezett választási küzdelem esetén a kis pártok nem bírnak jelentőséggel, így a MIÉP nem építkézhet az „aktív bizonytalanok” voksaiból. A kisgazdapárt jobbszárnyáról lemorzsolódott szavazók egy részére azonban számíthat, különösen a fővárosban, s egyes vélekedések szerint az Erdélyből áttelepült több tízezres magyarság voksaira is.

A párt belső közvélemény-kutatása szerint a Fidesz és az SZDSZ mellett a MIÉP-nek sem okoz gondot a fiatalok megszólítása: elsősorban az egyetemisták, a jogász- és bölcsészhallgatók körében vonzó a párt harmadikutas, „se nem jobb, se nem bal – keresztény és magyar” szlogenje, rendpártisága.

A választásokig hátralévő időben a legnagyobb dilemmát az okozhatja a MIÉP-nek és *Csurka István*-nak, hogy a közfigyelem felkeltése, a még megszerzhető voksok érdekében fokozzák-e a párt radikalizmusát, vagy a Fidesszel kötendő koalíció reményében igyekezzenek a szalonképesség látszatát kelteni. A MIÉP nemzeti elkötelezettségű radikális erőként definiálja magát, s politikusaik nevelésének tartják azokat a meglátásokat, hogy szélsőjobboldali attitűdök és retorikai elemek jellemzik megnyilvánulásait. A legsúlyosabb vádat, az antiszemitizmus-nácizmus vádját a MIÉP-szimpatizánsok rendszerint azzal utasítják vissza, hogy „fajra és vallásra való tekintet nélkül” lépnek fel azok ellen, akik sértik „a magyar érdekeket”.

Csurka István szerint „sajnos a liberálisoknak, Kis Jánosoknak és társainak, a Bauereknek, a mindenféle **Eörsiknek** a magyarellenességet sikerült áthozniuk a rendszerváltás utáni korszakba is”. A pártelnök ünnepi nagygyűlésein rendszeresen beszél „magyar élet-

térről”, „idegenekről”, „holokausztiparról”, „rotschil-dokról”, de a MIÉP-es honatyák Izrael-ellenessége is folyamatosan megnyilvánul parlamenti felszólalásaikban. Az ultranacionalizmus mellett sokan a MIÉP-et nyíltan vállalt irredentizmusa és a „multik” bírálata miatt is alkalmatlannak tartják a kormányzati szerepre 2002 után, éppen abban a ciklusban, amikor Magyarország az előzetes nyilatkozatok szerint az Európai Unió tagjává válhat.

A dabasi időközi választások óta – ahol is a MIÉP jelöltje 13 százalékot szerzett – *Csurka István* több alkalommal is beszélt arról, hogy szívesen kormányozna a Fidesszel. – Az a természetes, hogy a magát nemzetinek valló kormány a nemzeti radikális MIÉP-pel kössön szövetséget – vélekedett.

Nyilatkozatát, illetve felajánlkozását a párt csütörtöki országos elnökségi ülésének fényében immár a Magyar Igazság és Élet Pártja hivatalos álláspontjának kell tekinteni. A MIÉP-ben arra számítanak, hogy 2002-ben pártjuk a mérleg nyelve lesz. S noha *Orbán Viktor* miniszterelnök nem zárta ki kategorikusan a koalíció lehetőségét a MIÉP-pel, kormányparti politikusok szerint *Csurka István* pártja a Fidesz választási győzelme esetén is csak a koalíció „csendestársa” lehet – ellenzékben.